

RAPORT O RYNKU INDYWIDUALNYCH KONT EMERYTALNYCH (IKE) ZA I PÓŁROCZE 2009 R.

Cel:

Syntetyczne zestawienie podstawowych informacji dotyczących funkcjonującego od 2004 r. rynku indywidualnych kont emerytalnych (IKE) na podstawie danych będących w posiadaniu KNF oraz pokazanie najistotniejszych zjawisk występujących na tym rynku w I półroczu 2009 roku.

Źródła:

Dane liczbowe pozyskane przez Komisję Nadzoru Finansowego od wszystkich instytucji finansowych prowadzących IKE nadzorowanych przez KNF :

- zakładów ubezpieczeń,
- towarzystw funduszy inwestycyjnych,
- podmiotów prowadzących działalność maklerską,
- banków.

1. Podstawowe informacje o zasadach funkcjonowania indywidualnych kont emerytalnych

Prawo do wpłat na IKE przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tzn. osobie mającej miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, której dotyczy obowiązek zapłaty podatku dochodowego od całości osiągniętych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł jej przychodów,
- ukończyła 16 lat (posiadaczem IKE może być również osoba młodsza, jednak ma ona prawo do dokonywania wpłat na IKE tylko w roku kalendarzowym, w którym uzyskuje dochody z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę i w wysokości nie przekraczającej tych dochodów).

W przypadku, gdy osoba decydująca się założyć indywidualne konto emerytalne osiągnęła wiek 55 lat, składa ona również oświadczenie, że nie dokonała w przeszłości wypłaty środków zgromadzonych na IKE.

Indywidualne konto emerytalne jest prowadzone na podstawie pisemnej umowy zawartej przez oszczędzającego z:

- funduszem inwestycyjnym,
- podmiotem prowadzącym działalność maklerską,
- zakładem ubezpieczeń (umowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym) lub
- bankiem.

Zachętą do oszczędzania na IKE jest zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych. Zwolnienie podatkowe przysługujące osobie oszczędzającej na IKE ograniczone jest limitem kwotowym. Aby skorzystać z odliczenia podatkowego, oszczędzający może posiadać tylko jedno IKE.

Tablica 1. Limity wpłat na IKE w latach 2004-2009

Lata	Limit (w zł)
2004	3 435
2005	3 635
2006	3 521
2007	3 697
2008	4 055
2009	9 579

Źródło: Obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Tabela powyżej zawiera limity rocznych wpłat na IKE obowiązujących w latach 2004-2009. W wyniku zmiany ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 1205 z późn. zm.) ustawodawca wprowadził od 1 stycznia 2009 r. podwyższenie limitu wpłat na IKE w cyklu rocznym: z półtorakrotności na trzykrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o przewidywanym budżecie.

2. IKE w I półroczu 2009 r.

Otrzymane przez KNF informacje o indywidualnych kontach emerytalnych według stanu na 30 czerwca 2009 r. pochodziły od 12 zakładów ubezpieczeń na życie (na 30 zakładów ubezpieczeń na życie prowadzących działalność), 15 towarzystw funduszy inwestycyjnych (na 42 towarzystwa funduszy inwestycyjnych działające na rynku), 4 podmiotów prowadzących działalność maklerską (na 46 domów maklerskich działających na rynku i 13 banków prowadzących działalność maklerską) oraz od 8 banków komercyjnych (na 52 banki komercyjne działające na rynku), 1 banku spółdzielczego oraz banków zrzeszonych w 3 bankach spółdzielczych.

Liczba funkcjonujących IKE i wartość aktywów zgromadzonych na IKE

Ze zbiorczej informacji od nadzorowanych przez KNF podmiotów prowadzących IKE wynika, że instytucje te prowadziły łącznie na koniec czerwca 2009 r. 833,3 tys. kont, na których zgromadzono aktywa w wysokości 1.816,1 mln zł. Liczba prowadzonych rachunków spadła o 39,8 tys. (o 4,6%) w porównaniu z danymi za I półrocze 2008 r., gdzie spadek odnotowano w bankach (o 14,2% rachunków IKE), w funduszach inwestycyjnych (o 9,0%) oraz w zakładach ubezpieczeń (o 2,9%). Jedynymi instytucjami, które zanotowały w I półroczu 2009 r. wzrost liczby prowadzonych IKE (o 14,7%) były podmioty prowadzące działalność maklerską.

W I półroczu 2009 r. liczba zamykanych rachunków w związku z dokonaniem wypłaty, wypłaty transferowej i zwrotu była wyższa od liczby nowootwieranych kont o 16,3 tys.

Tablica 2. Liczba prowadzonych IKE¹

	Liczba IKE (w szt.)		Udział w wartości ogółem (w %)		Dynamika ² (w %)
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	2009/2008
Zakłady ubezpieczeń	636 694	618 049	72,9	74,2	97,1
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	187 825	170 925	21,5	20,5	91,0
Podmioty prowadzące działalność maklerską	9 171	10 520	1,1	1,3	114,7
Banki	39 427	33 809	4,5	4,1	85,8
OGÓŁEM	873 117	833 303	100,0	100,0	95,4

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

Wartość aktywów zgromadzonych na rachunkach IKE wzrosła o 32,4 mln zł (o 1,8%) w porównaniu z danymi na koniec czerwca poprzedniego roku i wyniosła 1.816,1 mln zł. Na wzrost ten wpłynęło zwiększenie wartości aktywów w zakładach ubezpieczeń (o 65,8 mln zł), podmiotach prowadzących działalność maklerską (o 50,7 mln zł) oraz w bankach (o 11,3 mln zł). Towarzystwa funduszy inwestycyjnych zanotowały spadek wartości aktywów IKE (o 95,4 mln zł).

¹ Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych wartości w tabelach może różnić się o 1, a suma wskaźników struktury nieznacznie różnić się od 100%.

² Wskaźnik dynamiki to stosunek poziomu zjawiska w okresie badanym do poziomu zjawiska w okresie przyjętym za podstawę porównań. Jeżeli przyrost stosunkowy wynosi 100 oznacza to, że nie nastąpiła żadna zmiana w stosunku do poprzedniego okresu. Zmianę odczytuje się poprzez odjęcie od wyliczonego wskaźnika wartości 100.

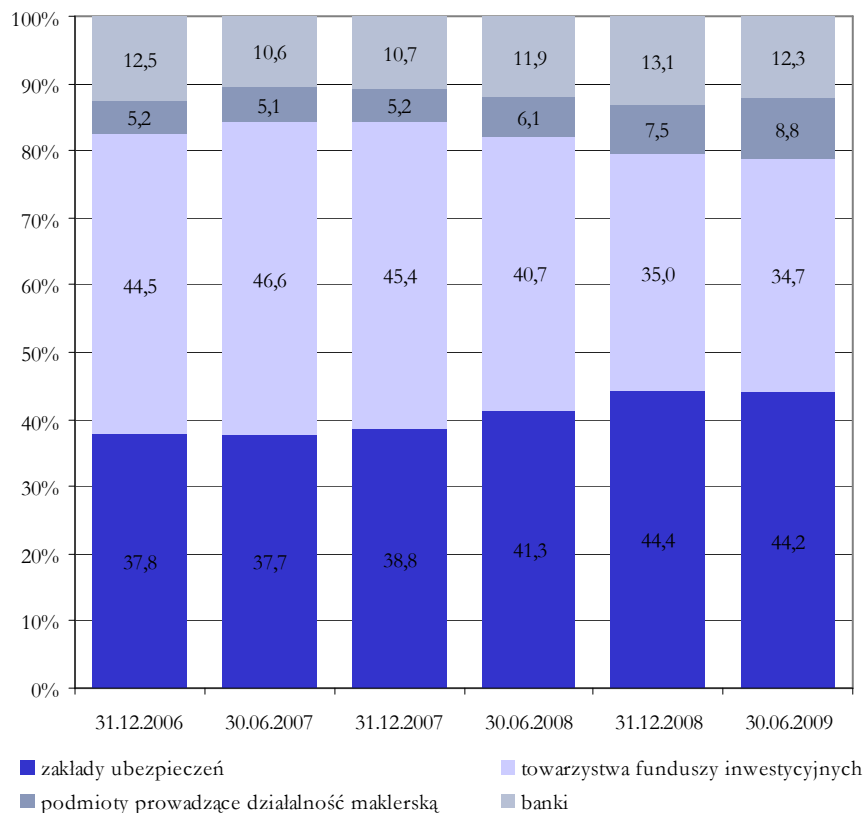
Tablica 3. Aktywa prowadzonych IKE

	Wartość IKE (w tys. zł)		Udział w wartości ogółem (w %)		Dynamika (w %)
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	2009/2008
Zakłady ubezpieczeń	736 808	802 609	41,3	44,2	108,9
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	726 427	631 018	40,7	34,7	86,9
Podmioty prowadzące działalność maklerską	108 336	158 992	6,1	8,8	146,8
Banki	212 183	223 511	11,9	12,3	105,3
OGÓLEM	1 783 753	1 816 129	100,0	100,0	101,8

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

Najwyższy procentowy wzrost wartości aktywów IKE odnotowały podmioty prowadzące działalność maklerską (o 46,8%), a zakłady ubezpieczeń i banki odpowiednio: 8,9% i 5,3%. Spadek wartości aktywów IKE odnotowano jedynie w towarzystwach funduszy inwestycyjnych (o 13,1%), co skutkowało zmniejszeniem udziału aktywów IKE zgromadzonych w tych instytucjach w ogólnym aktywach IKE, który wyniósł 34,7% (w I półroczu 2008 r. 40,7%). Udział aktywów IKE zgromadzonych w towarzystwach funduszy inwestycyjnych systematycznie spada od grudnia 2007 r., co obrazuje wykres poniżej.

Wykres 1. Struktura aktywów IKE w przekroju instytucjonalnym

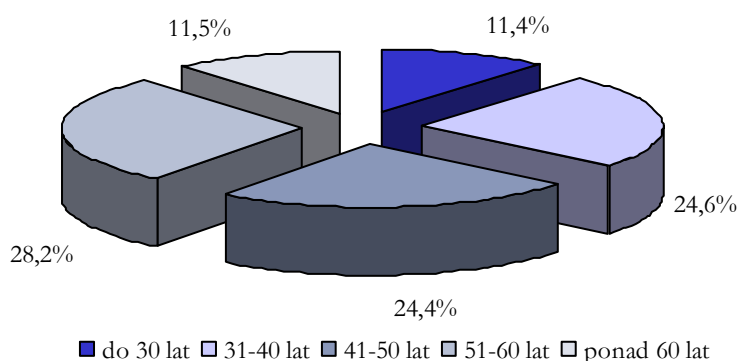

Struktura wiekowa osób posiadających IKE

Najwyższy udział w strukturze wiekowej oszczędzających na IKE mają osoby w wieku 31-60 lat, gdzie łącznie obejmują 77,1% ogółu oszczędzających na IKE. Skłonność do oszczędzania na IKE osób z przedziału wiekowego 31-40, 41-50 lat oraz 51-60 lat jest na porównywalnym poziomie, mieszczącym się w zakresie od 24,4% do 28,2%. Powyższe oznacza, że długość przeciętnego oszczędzania na emeryturę w większości przypadków wyniesie od 10 do 30 lat.

Biorąc pod uwagę skłonność do zawierania umów o prowadzenie IKE wśród kobiet i mężczyzn, najczęściej, bo 445,4 tys. prowadzonych IKE, to umowy zawarte przez kobiety (53,45%), natomiast 387,9 tys. umów (46,55%) zostało zawartych przez mężczyzn oszczędzających na IKE.

Wykres 1. Oszczędzający na IKE w I półroczu 2009 r. według grup wiekowych

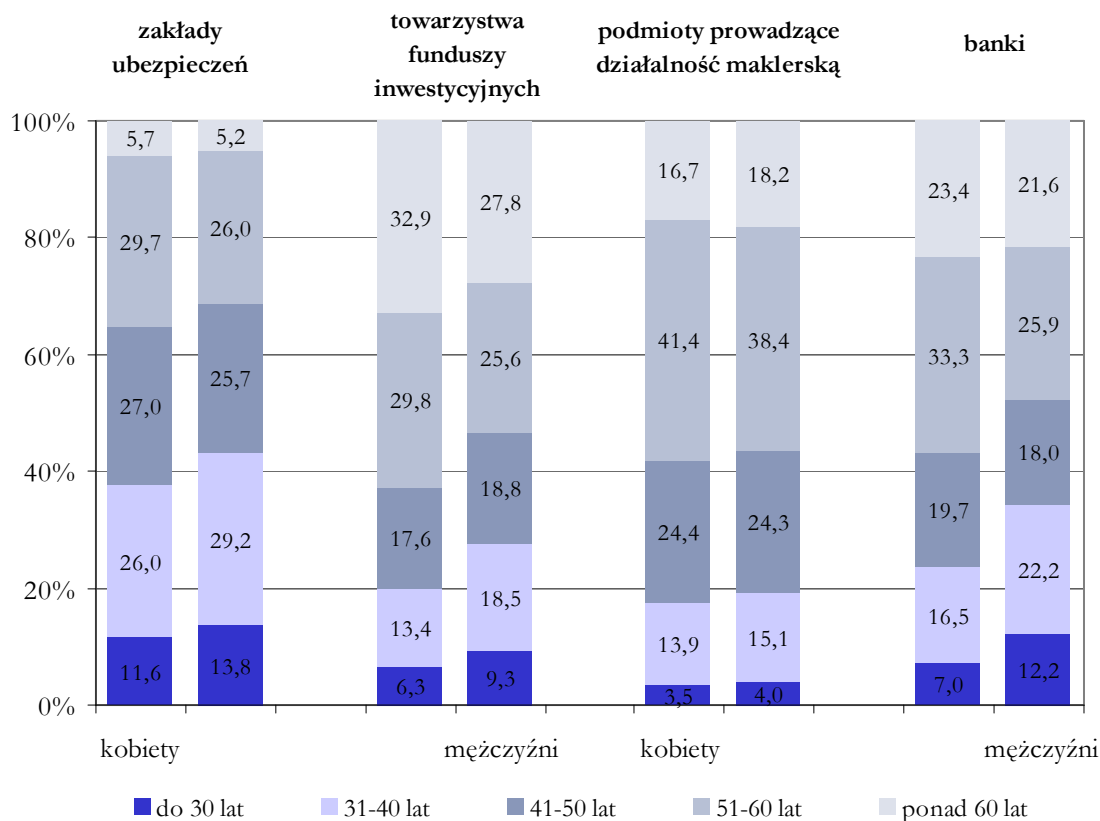
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

W porównaniu z danymi za I półrocze 2008 r. nie zmieniła się w I półroczu 2009 r. dominująca grupa wiekowa wśród uczestników rynku IKE, tj. 51-60 lat., mimo zmniejszenia się jej udziału o 1 pkt. proc. Wzrósł natomiast udział grupy wiekowej 31-40 lat (o 3,0 pkt proc.) w ogólnym liczbie zawartych umów o prowadzenie IKE.

Spadek prowadzonych IKE, jak wspomniano wyżej – o 39,8 tys. kont, głównie miał miejsce wśród osób w wieku do 30 lat, szczególnie wśród kobiet (o 14,1%), natomiast wśród mężczyzn o 12,8%. Powyższy spadek liczby prowadzonych IKE w podziale na płeć rozkładał się następująco: kobiety (o 25,6 tys. kont), mężczyźni (o 14,2 tys. kont).

Na podstawie posiadanych danych liczbowych zauważyć można, że w wieku do 40 lat występuje większa skłonność do zawierania umów wśród mężczyzn (39,5%) w stosunku do kobiet (32,8%), natomiast wśród uczestników rynku IKE w wieku powyżej 40 lat dominują kobiety (67,2%), analogiczny wskaźnik dla mężczyzn to 60,5%.

Wykres 2. Struktura według wieku i płci oszczędzających na IKE w I półroczu 2009 r. w przekroju instytucjonalnym

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

Średnia wysokość wpłaty i przeciętny stan konta IKE

W I półroczu 2009 r. uczestnicy rynku IKE wpłacali na indywidualne konto emerytalne średnio kwotę 1.085 zł, co oznacza zmniejszenie o 5 zł w porównaniu ze średnią kwotą przekazywaną na IKE w I półroczu 2008 r.³. Średnia wysokość wpłat na IKE była zróżnicowana: wyższą średnią wysokość wpłaty na IKE w I półroczu 2009 r. w porównaniu do poprzedniego odnotowano w podmiotach prowadzących działalność maklerską (o 3.401 zł) i w bankach (o 467 zł), natomiast w pozostałych instytucjach finansowych prowadzących IKE zanotowano obniżenie średniej wpłaty na rachunek IKE - w towarzystwach funduszy inwestycyjnych (o 255 zł) i w zakładach ubezpieczeń (o 81 zł).

W I półroczu 2009 r. posiadacze rachunków IKE zasilili swoje konta kwotą 236,6 mln zł, o 35,9 mln zł mniejszą niż w I półroczu roku ubiegłego, zmniejszyła się także liczba rachunków, na które dokonywano wpłat (o 34,1 tys. kont).

Tablica 4. Średnia wysokość wpłaty na IKE i przeciętny stan konta

	Średnia wpłata na IKE (w zł)		Przeciętny stan rachunku (w zł)	
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009
Zakłady ubezpieczeń	809	728	1 157	1 299
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	1 536	1 280	3 868	3 692
Podmioty prowadzące działalność maklerską	3 538	6 939	11 813	15 113
Banki	1 624	2 090	5 382	6 611
OGÓŁEM	1 080	1 085	2 043	2 179

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

³ Limity wpłat na IKE w 2008 r. i w 2009 r. to odpowiednio: 4.055 zł i 9.579 zł.

Liczba rachunków IKE na które dokonywano w I półroczu 2009 r. wpłat stanowiła 26,2% liczby funkcjonujących kont IKE na koniec czerwca 2009 r. Dla poszczególnych rodzajów instytucji finansowych posiadających IKE wskaźnik ten przedstawiał się następująco:

zakłady ubezpieczeń 25,0%,

towarzystwa funduszy inwestycyjnych 25,9%,

podmioty prowadzące działalność maklerską 53,2%,

banki 40,7%.

Najniższy wskaźnik, wśród instytucji finansowych prowadzących IKE, zanotowano w zakładach ubezpieczeń i funduszach inwestycyjnych, co oznacza, że bardzo duża liczba funkcjonujących w tych instytucjach IKE jest „nieaktywna”, tzn. nie jest zasilana wpłatami. W omawianym okresie zmniejszyła się liczba kont IKE na które dokonywano wpłat w porównaniu do danych za I półrocze 2008 r., za wyjątkiem podmiotów prowadzących działalność maklerską, gdzie odnotowano wzrost liczby IKE, na które dokonywano wpłat odpowiednio o:1,1 tys. kont. W bankach liczba ta pozostała bez zmian. Wskaźnik liczby IKE na które dokonywano wpłat, do liczby funkcjonujących IKE ogółem zmniejszył się o 2,7 pkt proc. w I półroczu 2009 r. w stosunku do I półrocza 2008 r., najwięcej w towarzystwach funduszy inwestycyjnych (o 5,7 pkt proc.) i w zakładach ubezpieczeń (o 2,1 pkt proc.). Wzrost omawianego wskaźnika odnotowano w podmiotach prowadzących działalność maklerską (o 4,1 pkt proc.).

Liczba IKE otwartych w I półroczu 2009 r.

Z danych przekazanych Komisji Nadzoru Finansowego wynika, że istotnie spadło zainteresowanie otwieraniem nowych rachunków IKE. W omawianym okresie otwarto 21,2 tys. kont, z czego 90,1% to IKE założone po raz pierwszy, natomiast pozostałe 9,9% (2,1 tys. kont) stanowiły IKE otwarte z powodu dokonania wypłaty transferowej z innego IKE i z pracowniczego programu emerytalnego.

Tablica 5. Liczba otwartych IKE

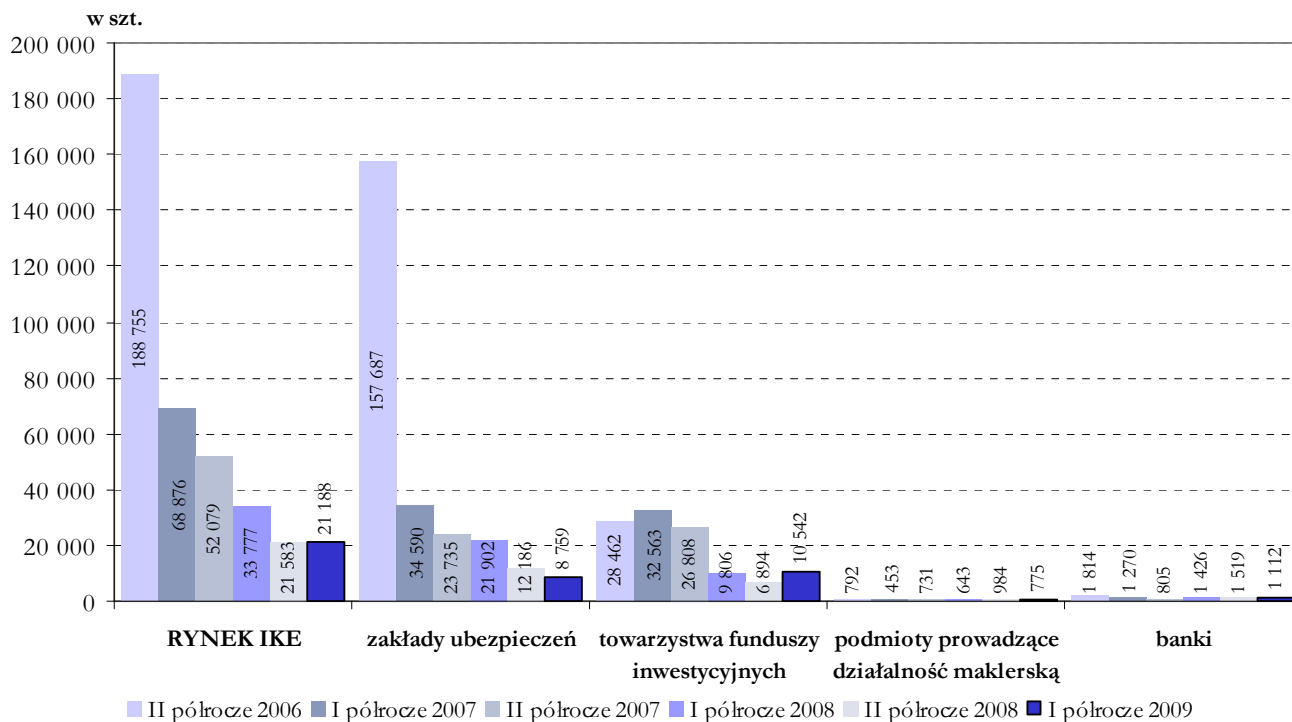
	Liczba IKE (w szt.)		Udział w wartości ogółem (w %)		Dynamika ⁴ (w %)
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	2009/2008
Zakłady ubezpieczeń	21 902	8 759	64,8	41,3	40,0
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	9 806	10 542	29,0	49,8	107,5
Podmioty prowadzące działalność maklerską	643	775	1,9	3,7	120,5
Banki	1 426	1 112	4,2	5,2	78,0
OGÓŁEM	33 777	21 188	100,0	100,0	62,7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

W I półroczu 2009 r. otwarto o 12,6 tys. mniej IKE niż w I półroczu 2008 r., głównie w wyniku zmniejszenia liczby otwieranych IKE w zakładach ubezpieczeń (o 13,1 tys. kont) oraz bankach (o 0,3 tys. kont). Pozostałe instytucje prowadzące IKE: towarzystwa funduszy inwestycyjnych i podmioty prowadzące działalność maklerską zawarły w I półroczu 2009 r. nieznacznie więcej nowych umów na prowadzenie IKE niż w I półroczu roku poprzedniego.

⁴ Wskaźnik dynamiki to stosunek poziomu zjawiska w okresie badanym do poziomu zjawiska w okresie przyjętym za podstawę porównań. Jeżeli przyrost stosunkowy wynosi 100 oznacza to, że nie nastąpiła żadna zmiana w stosunku do poprzedniego okresu. Zmianę odczytuje się poprzez odjęcie od wyliczonego wskaźnika wartości 100.

Wykres 3. Liczba otwartych IKE w cyklach półrocznych w przekroju instytucjonalnym

Oceniając liczbę otwartych IKE w poszczególnych cyklach półrocznych (od II półrocza 2006 r. do końca I półrocza 2009 r.), zauważyć można było do końca 2008 r. widoczną tendencję spadku liczby otwieranych kont. Spadek ten notowano w następnych, po II półroczu 2006 r. cyklach półrocznych, jednak o mniejszym stopniu nasilenia. W omawianym półroczu 2009 r. otwarto podobną liczbę IKE, jak w II półroczu 2008 r., natomiast odnosząc się do poszczególnych instytucji finansowych w towarzystwach funduszy inwestycyjnych i podmiotach prowadzących działalność maklerską otwarto więcej IKE, niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Wypłaty, zwroty oraz wypłaty transferowe z IKE

Wypłata środków zgromadzonych na IKE następuje na wniosek oszczędzającego po nabyciu uprawnień emerytalnych lub na wniosek osób uprawnionych do środków zgromadzonych na IKE zmarłego oszczędzającego.

Tablica 6. Wypłaty z IKE

	Liczba wypłat dokonanych z IKE (w szt.)		Wartość wypłat dokonanych z IKE (w tys. zł)	
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009
Zakłady ubezpieczeń	496	829	2 233	4 571
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	1 786	1 221	8 561	5 480
Podmioty prowadzące działalność maklerską	49	59	625	941
Banki	757	1 117	5 050	9 420
OGÓŁEM	3 088	3 226	16 469	20 412

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

W I półroczu 2009 r. dokonano 3,2 tys. wypłat z IKE, a ich wartość wyniosła 20,4 mln zł. Najwyższe kwoty wypłat z IKE zrealizowano w bankach (9,4 mln zł) oraz w towarzystwach funduszy inwestycyjnych (5,5 mln zł). Wskaźnik udziału liczby wypłat z IKE w ogólnej liczbie prowadzonych IKE wyniósł 0,4%, przy czym najwyższy jego udział wśród podmiotów prowadzących IKE zanotowano w bankach (3,3%).

Osoby, które zakończyły oszczędzanie na cele emerytalne za pośrednictwem IKE, przeciętnie otrzymywały w I półroczu 2009 r. kwotę 6,3 tys. zł (o prawie 1,0 tys. zł więcej niż przeciętna wypłata w I półroczu 2008 r.). W towarzystwach funduszy inwestycyjnych oraz bankach zamknięto najwięcej rachunków z tytułu wypłaty środków.

Zwrot środków zgromadzonych na IKE pomniejszony o należny podatek od zysków kapitałowych następuje w przypadku, gdy umowa o prowadzenie IKE została wypowiedziana przez którąkolwiek ze stron lub wygasła z innych przyczyn (np. oszczędzający odstąpił od umowy). Równoznacznie traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKE, jeżeli umowa na prowadzenie IKE wygasła, a nie spełnione są warunki do dokonania wypłaty lub wypłaty transferowej.

Tablica 7. Zwroty z IKE

	Liczba zwrotów dokonanych z IKE (w szt.)		Wartość zwrotów dokonanych z IKE (w tys. zł)	
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009
Zakłady ubezpieczeń	56 489	20 346	29 510	74 777
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	13 531	11 144	43 145	31 872
Podmioty prowadzące działalność maklerską	167	177	1 722	1 673
Banki	2 300	2 315	14 708	14 557
OGÓŁEM	72 487	33 982	89 084	122 878

Zródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

W I półroczu 2009 r. dokonano 34,0 tys. zwrotów z IKE i w porównaniu z I półroczem roku ubiegłego odnotowano zmniejszenie się liczby zwrotów z IKE (o 38,5 tys.) oraz zwiększenie wartości wypłat środków z tytułu zwrotów (o 33,8 mln zł). Zmniejszenie się liczby zwrotów oraz zwiększenie ich wartości świadczy o wyższej wartości przeciętnego zwrotu w porównaniu do I półrocza ubiegłego roku (o 2,4 tys. zł).

Zmniejszenie się liczby dokonywanych przez instytucje finansowe zwrotów odnotowano głównie w zakładach ubezpieczeń, gdzie liczba zwrotów zmniejszyła się ponad 2,5-krotnie, a 7-krotnie wzrosła przeciętna kwota wypłacana z tego tytułu przez zakłady ubezpieczeń i wyniosła 3.675 zł, jednakże jest jeden z niższych przeciętnych zwrotów notowanych w instytucjach finansowych prowadzących IKE. Podobny poziom przeciętnego zwrotu z IKE odnotowały łącznie instytucje finansowe prowadzących IKE: w I półroczu 2009 r. 3.616 zł. W pozostałych instytucjach finansowych przeciętny zwrot z IKE był niższy niż w I półroczu 2008 r.:

- w podmiotach prowadzących działalność maklerską o 860 zł;
- w towarzystwach funduszy inwestycyjnych o 329 zł;
- w bankach o 106 zł.

Udział liczby zwrotów w ogólnej liczbie prowadzonych kont według stanu na koniec czerwca 2009 r. kształtował się na poziomie 4,1% i zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 4,2 pkt proc., gdy wyniósł 8,3%. Analogiczny wskaźnik policzony dla wartości zwrotów w stosunku do wartości zgromadzonych aktywów na kontach IKE za I półrocze 2009 r. wyniósł 6,8% i zwiększył się o 1,8 pkt proc. w stosunku do I półrocza 2008 r., kiedy wyniósł 5,0%.

Wypłata transferowa – zgromadzone środki pozostają nadal w III filarze, mogą być jednak przeniesione na wniosek oszczędzającego lub na wniosek osób uprawnionych w przypadku śmierci oszczędzającego zarówno do innej instytucji finansowej prowadzącej IKE, jak i do pracowniczego programu emerytalnego.

Tablica 8. Wypłaty transferowe

	Wypłaty transferowe przyjęte				Wypłaty transferowe dokonane			
	z IKE (w szt.)		z programu emerytalnego (w szt.)		na IKE (w szt.)		do programu emerytalnego (w szt.)	
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009
Zakłady ubezpieczeń	106	164	689	1 075	172	150	2	-
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	365	124	651	710	131	107	2	1
Podmioty prowadzące działalność maklerską	99	107	84	59	15	17	-	-
Banki	122	127	227	570	55	52	-	1
OGÓLEM	692	522	1 651	2 414	373	326	4	2
	Wypłaty transferowe przyjęte				Wypłaty transferowe dokonane			
	z IKE (w tys. zł.)		z programu emerytalnego (w tys. zł.)		na IKE (w tys. zł.)		do programu emerytalnego (w tys. zł.)	
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009
Zakłady ubezpieczeń	688	944	5 980	7 406	805	734	9	-
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	2 999	768	8 887	10 210	1 303	720	5	1
Podmioty prowadzące działalność maklerską	1 081	1 254	1 625	1 501	138	230	-	-
Banki	1 463	1 681	4 172	5 152	583	607	-	18
OGÓLEM	6 230	4 647	20 664	24 270	2 829	2 292	14	19

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych pozyskanych przez KNF

W I półroczu 2009 r. przyjęto na IKE 0,5 tys. wypłat transferowych z innych IKE, najwięcej (31,4%) przyjęto w zakładach ubezpieczeń oraz 2,4 tys. transferów z pracowniczych programów, z czego 44,5% stanowiły wypłaty transferowe przyjęte z pracowniczych programów na IKE w zakładach ubezpieczeń. Ponadto dokonano na inne IKE 0,3 tys. wypłat transferowych - najwięcej, bo 46,0% w zakładach ubezpieczeń i odnotowano 2 wypłaty transferowe dokonane z IKE do programu emerytalnego.

3. Podsumowanie

- wartość rynku IKE pod względem zgromadzonych w I półroczu 2009 r. aktywów wyniosła 1,8 mld zł i wzrosła o 1,8 % w odniesieniu do analogicznego półrocza roku poprzedniego;
- według stanu na koniec czerwca 2009 r. IKE posiadało 833,3 tys. osób, co stanowiło (według dostępnych danych) 5,3%⁵ ogółu liczby osób aktywnych zawodowo;
- odnotowano spadek liczby prowadzonych IKE w I półroczu 2009 r. w stosunku do analogicznego półrocza roku poprzedniego o 39,8 tys. IKE (o 4,6%), głównie w zakładach ubezpieczeń;
- w I półroczu 2009 r. 21,2 tys. osób zdecydowało się na otwarcie IKE, o ¼ mniej niż w I półroczu 2008 r.;
- wskaźnik liczby IKE na które dokonywano wpłat do liczby funkcjonujących IKE ogółem dla rynku IKE zmniejszył się o 2,4 pkt proc. w I półroczu 2009 r. w stosunku do danych za I półrocze 2008 r., zmniejszenie tego wskaźnika wystąpiło w towarzystwach funduszy inwestycyjnych i w zakładach ubezpieczeń (odpowiednio o 5,7 pkt proc. i 2,1 pkt proc.), natomiast w podmiotach prowadzących działalność maklerską odnotowano zwiększenie tego wskaźnika o 31,7 pkt proc. a w bankach pozostał na niezmiennym poziomie;
- najwyższy udział w strukturze wiekowej oszczędzających na IKE mają osoby z przedziału 51-60 lat:: 28,2%,

⁵ Zgodnie z publikacją kwartalną GUS o rynku pracy z dn. 28 sierpnia 2009 r. liczba osób pracujących na koniec II kwartału 2009 r. wyniosła 15,8 mln osób.

- wartość przeciętnego stanu rachunku IKE wyniosła 2,2 tys. zł;
- wysokość średniej wpłaty na IKE dla podmiotów funkcjonujących na rynku IKE wyniosła 1,1 tys. zł, przy limicie wpłat na IKE obowiązującym w roku 2009 w kwocie 9,6 tys. zł; wartość najwyższej średniej wpłaty wystąpiła w podmiotach prowadzących działalność maklerską (6,9 tys. zł);
- w I półroczu 2009 r. 72,5 tys. osób zamknęło rachunki IKE w związku ze zwrotem środków, ponad 2-krotnie mniej niż w I półroczu 2008 r.;
- udział liczby zwrotów (w przypadku wypowiedzenia przez którąkolwiek ze stron lub wygaśnięcia umowy z innych przyczyn) w liczbie ogółem prowadzonych IKE w I półroczu 2009 r. wyniósł 4,1%;
- na wypłatę środków z IKE w I półroczu 2009 r. zdecydowało się 3,2 tys. osób posiadających IKE, tyle samo osób, jak w I półroczu 2008 r.;
- wpływ środków z IKE:
 - kwota wycofanych środków z tytułu rozwiązania umowy o prowadzenie IKE (zwrot środków) w I półroczu 2009 r. wyniosła 122,9 mln zł - o prawie $\frac{1}{4}$ więcej niż w I półroczu 2008 r.,
 - wartość wypłat z IKE dokonanych w I półroczu 2009 r. wyniosła 20,4 mln zł - o prawie $\frac{1}{5}$ więcej niż w I półroczu 2008 r.,
 - wartość wypłat transferowych do pracowniczego programu emerytalnego wyniosła 19 tys. zł (w I półroczu 2008 r. 14 tys. zł) i kwota ta ze względu na poziom nie miała istotnego wpływu na wpływ środków z IKE;
- wpływ nowych środków na IKE:
 - wpływy z tytułu wpłat na IKE w I półroczu 2009 r.. to kwota 236,6 mln zł, co oznacza, że na konta IKE oszczędzający wpłacili o ok. $\frac{1}{4}$ mniej środków niż w I półroczu 2008 r.,
 - wpływy z tytułu przyjętych na IKE wypłat transferowych z pracowniczych programów emerytalnych wyniosły 24,3 mln zł, o ok. 17% więcej niż w roku poprzednim,
 - wpływy netto, czyli wpływy nowych środków pomniejszone o wpływy kwot z IKE, wyniosły dla rynku IKE 117,6 mln zł, o prawie 40% mniej niż w I półroczu 2008 r.,
- indywidualne konta emerytalne prowadzone były w I półroczu 2009 r. przez 12 zakładów ubezpieczeń na życie (na 30 zakładów ubezpieczeń na życie prowadzących działalność), 15 towarzystw funduszy inwestycyjnych (na 42 towarzystwa funduszy inwestycyjnych działających na rynku), 4 podmioty prowadzące działalność maklerską (na 46 domów maklerskich działających na rynku i 13 banków prowadzących działalność maklerską) oraz przez 8 banków komercyjnych (na 52 banki komercyjne działające na rynku), 1 bank spółdzielczy oraz banki zrzeszone w 3 bankach spółdzielczych.